

Katedra: Religionistiky

Akademický rok: 2019/2020

Posudek vedoucího bakalářské práce

Pro: Eliška Svobodová

Studijní program: Filosofie

Studijní obor: Religionistika

Název tématu: **Zkušenost se smrtí a umíráním z pohledu zdravotnického personálu**

Autorka se v předložené práci zabývá zkušeností se smrtí a umíráním u personálu ve zdravotnických zařízeních. Eliška Svobodová, která je zároveň zdravotní sestrou s praxí t. č. působící v oblasti *homecare*, splnila zadání práce a podařilo se jí rovněž vystihnout základní problematiku tématu. Ve své práci především sledovala, jak se s umíráním a se smrtí vyrovnávají tři skupiny působící ve zdravotnických zařízeních: věřící (křesťané), nevěřící (ateisté) a poslední skupina lidí, kterou autorka vyděluje, neboť její členy dle jejího pozorování nelze zařadit mezi věřící ani mezi nevěřící a v práci pro ně užívá termín „poloateisté“ (s. 24, 27, 31).

Vzhledem k dlouholetým zkušenostem a orientaci ve zdravotnickém prostředí, se autorce daří velmi podrobně vykreslit prostředí a zasadit rituály a zkušenosti sester se smrtí a umíráním do širšího myšlenkového rámce. Za srozumitelné považuji, že se autorka nezdržuje vykreslením fenoménu smrti a umírání v jednotlivých náboženských tradicích, ale důraz je kladen především na křesťanství, neboť se ukazuje, že pro drtivou část respondentek je právě křesťanský myšlenkový rámec určující.

Autorka dochází oproti prvotnímu očekávání k následujícím zjištěním: se smrtí a umíráním se lépe vyrovnávají nejenom věřící ale i ateisté, díky své jednoznačné představě o konci života (31-32). Z vedených rozhovorů se ukazuje, že nejtěžší je to pro sestry, které nemají přesně vymezenou představu o konci života („poloateisté“). Co se týče rituálů, např. otevírání oken po smrti pacienta, všechny tři skupiny jej nějakým způsobem praktikují, překvapivě i ateisté, což autorka zpočátku rozhodně neočekávala, vysvětlením je, že když to dělají všichni tak se zapojují i oni, ale rozhodně to nesouvisí to s jejich přesvědčením.

K práci mám i několik výtek, zaměřím se na ty nejpodstatnější:

1) teoretická a praktická část mi nepřijde dobře propojená, zde spočívá asi největší slabina práce; 2) další slabinou práce je, že autorka nevyhledala také jiné výzkumy týkající se vyrovnávání se s smrtí, jistě by mohla využít předcházející zkušenosti badatelů včetně teoretických předpokladů, kterými byly určovány; 3) při četbě práce jsem našel nemálo prohřešků proti české gramatice a stylistice.

Závěrem, práce Elišky Svobodové patří k solidním pracím, ve které autorka prokázala, že umí zpracovat vybrané téma a osvojila si terénní způsob práce. Přestože se sekundární literaturou k tématu pracovala mnohem méně a teoretická část není zcela propojena s praktickou částí, hodnotím práci jako velmi dobrou (C).

V Praze 17. 8. 2020

Mgr. Štěpán Lisý, M. A., Th. D.